

חבורה תזריע מצורע

לע"נ אבי מורי אהרן בן מרדכי ואימי חומתי סולטנא בת שלמה ואסתר
לעילוי נשמתן של אהרן בן משה ורעיתו פרלה בת עמרם
לע"נ לוי בת סוליקא - לע"נ דוד בן י-חודה - לע"נ מימון בן שמטוב

עד אחד נאמן באיסורים

משנה בכורות ד'

אינה צריכה להאכל לפנים מחומת ירושלים, ומעשר שני אינו נאכל אלא לפנים מן החומה, הלכך איכא דחמיר ליה ענש מעשר מענש שביעית. ומעשר את ליה פדיון, ושביעית כיון שנאסרה אין לה פדיון, הלכך איכא דחמיר עליה שביעית ממעשר:
החשוד על זה ועל זה. כיון דחשוד אדאורייתא כל שכן דחשוד על הטהרות, דמדרבנן הוא שיהא אדם אוכל חלין בטהרה:
ויש שחשוד על הטהרות. דרבנן, ואינו חשוד לשביעית ומעשרות.
דמאן דחשוד אדרבנן לא חשוד אדאורייתא:

משנה דמאי פרק ב משנה ב

המקבל עליו להיות נאמן, מעשר את שהוא אוכל, ואת שהוא מוכר, ואת שהוא לוקח, ואינו מתארח אצל עם הארץ. רבי יהודה אומר, אף המתארח אצל עם הארץ נאמן. אמרו לו, על עצמו אינו נאמן, כיצד יהא נאמן על של אחרים:

ברטנורא : להיות נאמן. על המעשרות ולא יהיו פרוטיו דמאי מכאן ואילך: את שהוא לוקח. על מנת למכור, דאלו על מנת לאכל הא תנא רישא מעשר את שהוא אוכל: ואת שהוא מוכר. מפרות קרקעותיו: על עצמו אינו נאמן. שהרי הוא אוכל דבר שאינו מתקן כשהוא מתארח אצל עם הארץ. ורבי יהודה סבר שאינו מפסיד נאמנותו בכך. ואין הלכה כרבי יהודה:

גיטין ב ע"ב

ולרבה דאמר לפי שאין בקיאות לשמה - ליבעי תרי, מידי דהוה אכל עדיות שפתורה! עד אחד נאמן באיסורין. אימור דאמרינו עד אחד נאמן באיסורין, כגון חתיכה ספק של חלב ספק של שומן, דלא איתחזק איסורא; אבל הכא, דאיתחזק איסורא דאשת איש, הוי דבר שבערוה; ואין דבר שבערוה פחות משנים!

רש"י : ומשני עד אחד נאמן באיסורין - שהרי האמינה תורה כל אחד ואחד מישראל על הפרשת תרומה ועל השחיטה ועל ניקור הגיד והחלב: הכא איתחזק - בהך איתתא איסור אשת איש ומטביל ושחיטה לא גמרינן לה כדאמרינן ביבמות (דף פח.) דהתם בידו לתקן לפיכך נאמן להעיד עליה: ואין דבר ערוה - ראוי להתירו בפחות משנים דילף דבר דבר מממון כתיב הכא כי מצא בה ערות דבר (דברים כ"ד א') וכתיב התם על פי שנים עדים יקום דבר (שם יט) במס' סוטה (דף ג:):

תוספות - הוי דבר שבערוה - האי דנקט דבר שבערוה אומר ר"י משום דבהאשה רבה (יבמות דף פח.) בשאר איסורי כגון טבל והקדש וקונמות מספקא לן אי מהימן אפילו איתחזק איסורא ולא בידו או לא וא"ת אי עד אחד נאמן בשאר איסורין אפילו איתחזק איסורא ולא בידו אמאי איצטריך וספרה לה לעצמה ויש לומר דס"ד דחשיב כמו דבר שבערוה:

ז החשוד על הבכורות, אין לוקחין ממנו בשר צבאים ולא עורות שאינן עבודין. רבי אליעזר אומר, לוקחים ממנו עורות של נקבה, ואין לוקחין ממנו צמר מלכו וצואי, אבל לוקחין ממנו טווי ובגדים:
ברטנורא : החשוד על הבכורות. כהן החשוד להטיל מום בבכור: בשר צבאים. שאדם הוא ומחליף בבשר עגל, וזמניו דמזבן בכור עגל תמים ואומר שבשר צבי הוא, דאין לחוש לבכורה: ולא עורות שאינן עבודים. אבל עבודים זבנינו מניה, דאי איתא דבכור הוה לא הוה טרח ביה, סבר שמעי בי רבנן ומפסדי ליה מנאי: לוקחים ממנו עורות של נקבה. דמידע ידיעי. ותנא קמא דאסר, סבר דלמא חתיד לזכרוניה ועביד ביה כמיו נקבות, וכי משליל ליה מה חתוד זה שבמקום נקבות, אומר עכברים אכלוהו. ואין הלכה כרבי אליעזר: מלכו וצואי. פרשו בגמרא דמלכו מצואי קאמר, כלומר מרחץ מצואתו. ולא אמרינן אי דבכור הוא לא מפסיד טרחיה ולא מלכו ליה דסבר שמעי רבנן ומפסדי ליה מנאי, דכיון דטרחיה זוטא הוא טרח ומלכו ליה ולא קפיד עליה: אבל לוקחין ממנו טווי ובגדים. דאי דבכור הוא כלי לא טרח בהו, דקפיד אטרחיה דלמא מפסדי ליה מניה: טווי ובגדים. לאו בגדים ממש קאמר. דהשתא טווי גרידא לוקחין ממנו, בגדים ארוגים מבעיא. אלא בגדים הינו לבדים עשויים מצמר שאינן טוויין:

ח החשוד על השביעית אין לוקחין ממנו פשתן ואפלו סרק, אבל לוקחין ממנו טווי ואריג:
ברטנורא : החשוד על השביעית. לזרע או לעשות סחורה בספיחי שביעית: סרק. מתקן במסרק. דכיון דטרחיה זוטא לא קפיד: אריג. לאו אריג ממש. דהשתא טווי שרי אריג מבעיא, הרי בא לכלל טווי קדם לכו. אלא אריג הינו כעיו שרשרות שעושין מפשתן שלא נטוה מעולם:

ט החשוד להיות מוכר תרומה לשם חליו, אין לוקחין ממנו אפלו מים או מלח, דברי רבי יהודה. רבי שמעון אומר, כל שיש בו זקת תרומות ומעשרות, אין לוקחין ממנו:

ברטנורא : אפלו מים ומלח. משום הנס: כל שיש בו זקת תרומות. כל דבר שתרומה נוהגת בו. וכל, לאתווי קרבי דגים שמערבין בהו שמו זית, שיש בו זיקת תרומה. והלכה כרבי שמעון:

י החשוד על השביעית, אינו חשוד על המעשרות. החשוד על המעשרות, אינו חשוד על השביעית. החשוד על זה ועל זה, חשוד על הטהרות. ויש שהוא חשוד על הטהרות, ואינו חשוד לא על זה ולא על זה. זה הכלל, כל החשוד על הדבר, לא דנו ולא מעידו:

ברטנורא : אינו חשוד על המעשרות. ולוקחים ממנו תבואה בשאר שני השבוע, ואין מעשרין מהו ודאי אלא דמאי. וטעמא דחשוד על השביעית אין חשוד על המעשרות וחשוד על המעשרות אין חשוד על השביעית, לפי שיש בכל אחד מהן חמור שאינו בחבירו, שביעית

עבודה זרה דף לו ע"ב

תנו רבנן: אין לוקחין ימ"ח מח"ג בסוריא, לא יין ולא מוריס ולא חלב ולא מלח סלקונדרית ולא חילתית ולא גבינה, אלא מן המומחה, וכולן אם נתארח אצל בעל הבית – מותר. מסייע ליה לרבי יהושע בן לוי, דאמר רבי יהושע בן לוי: שגר לו בעל הבית לביתו – מותר. מאי טעמא? בעל הבית לא שביק היתירא ואכל איסורא, וכי משגר ליה, ממאי דאכל משרד ליה.

חולין דף ו ע"א

והתניא הנותן לשכנתו עיסה לאפות וקדירה לבשל אינו חושש לשאור ותבלין שבה לא משום שביעית ולא משום מעשר ואם אמר לה עשי לי משליכי חושש לשאור ותבלין שבה משום שביעית ומשום מעשר שאני התם דכיון דקאמר לה עשי לי משליכי כמאן דעריב בידיה דמי...

כתובות דף פה ע"א

ההיא איתתא דאיחייבא שבועה בי דינא דרבא. אמרה ליה בת רב חסדא: דדענא בה דחשודה אשבועה. אפכה רבא לשבועה אשכנגדה. זימנין הווי תתבי קמיה רב פפא ורב אדא בר מתנא, אייתו ההוא שטרא גביה. אמר ליה רב פפא: דדענא ביה דשטרא פריעא הוא. אמר ליה: איכא איגיש אחרינא בהדיה דמר? אמר ליה: לא. אמר ליה: אף על גב דאיכא מר, עד אחד לאו כלום הוא. אמר ליה רב אדא בר מתנא: ולא יהא רב פפא כבת רב חסדא? בת רב חסדא קים לי בגווה, מר לא קים לי בגווה. אמר רב פפא: השתא דאמר מר "קים לי בגווה" מילתא היא, כגון אבא מר ברי דקים לי בגווה, קרענא שטרא אפומיה. קרענא סלקא דעתך? אלא: מרענא שטרא אפומיה.

רמב"ם הלכות עדות פרק ה

ב בשני מקומות האמינה תורה עד אחד. בסוטה שלא תשתה מי מרים ובעגלה ערופה שלא תערף כמו שבארנו. וכן מדבריהן בעדות אשה שיעיד לה שמת בעלה:

ג וכל מקום שעד אחד מועיל אשה ופסול כמו כן מעידים. חוץ מעד אחד של שבועה שאין מחיבין שבועה אלא בעדות כשר הראוי להצטרף עם אחר ויתחייב זה הנשבע ממון על פיו. על פי שנים עדים או על פי שלשה עדים לעשות שלשה כשנים מה שנים נמצא אחד מהן קרוב או פסול בטל העדות אף שלשה והוא הדין למאה. נמצא אחד מהן קרוב או פסול בטל העדות בין בדיני ממונות בין בדיני נפשות:

הלכות מאכלות אסורות פרק יא

כה בזמן שהיתה ארץ ישראל כלה לישראל היו לוקחין היין מכל אדם מישראל ואין חוששין לו. ובחוצה לארץ לא היו לוקחין אלא מאדם שהחזק בכשרות. ובזמן הזה אין לוקחין יין בכל מקום אלא מאדם שהחזק בכשרות. וכן הבשר והגבינה וחתרכת דג שאין בה סימן כמו שבארנו:

כו המתארח אצל בעל הבית בכל מקום ובכל זמן והביא לו יין או בשר או גבינה וחתרכת דג הרי זה מותר ואינו צריך לשאל עליו אף על פי שאינו מכירו אלא יודע שהוא יהודי בלבד. ואם החזק שאינו כשר ולא מדקדק בדברים אלו אסור להתארח אצלו. ואם עבר ונתארח אצלו אינו אוכל בשר ולא שותה יין על פיו עד שיעיד לו אדם כשר עליהם:

שולחן ערוך יורה דעה סימן קיט

החשוד לדבר איסור אין לסמוך עליו בדברים הנאכלים

א החשוד לאכול דברים האסורים בין אם הוא חשוד באיסור תורה בין אם הוא חשוד באיסור דרבנן אין לסמוך עליו בהם ואם נתארח עמו לא יאכל משלו מדברים שהוא חשוד עליהם: הגה וי"א אפי' ממי שאינו חשוד רק שאין מכירין אותו שהוא מוחזק בכשרו' אסור לקנות ממנו יין או שאר דברי' שיש לחוש לאיסור מיהו אם נתארח אצלו אוכל עמו (ב"י בשם הרמב"ם פי"א דמ"א ופ"ג דין כ"א):

ב אם אינו חשוד לאכול דברים אסורים אבל הוא חשוד למכרם מתארח אצלו ואוכל עמו וכן אם שולח לביתו מותר דחזקה שממה שהוא אוכל משגר לו. (עובר עבירה לתיאבון לא מקרי חשוד) (ב"י בשם הרשב"א):

ג מותר ליתן משלו לחשוד לאכול דברים האסור' כדי שיתקן או יבשל לו ולא חישינן שמא יחליפנו כיון שאינו חשוד על הגזל ואם נותן למי שחושש בתקנתו והוא חשוד לאכול דברים האסורים אסור שמא יתקלקל מה שנותן לו ויחליפנו בשלו כיצד הרי שנתן לחמותו החשודה על האיסור אסור שבושה מחתנה ורוצה בתקנת בתה ולפיכך מחלפת לו רע בטוב וכן הנותן לפונדקית החשודה פעמים שבושה מהאכסנאי ומחלפת לו רע בטוב. (ומכל מקום מותר להפקיד אצלו ושיחזיר לו הדברים כמו שהפקידו אצלו):